

DRAUGAS

PERIODICALS
July 26,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LIEPOS - JULY 26, 2001

*****MIXED ADC 606
S74 P1 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07/25/01

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

WWW.DRAUGAS.ORG

Nr.144

Kaina 50 c.

Naujasis premjeras remia Lietuvos narysę NATO

Vilnius, liepos 24 d. (BNS) — Lietuva ir pasikeitus vyriausybės lieka ryžtinga kandidate į NATO, teigė premjeras Algirdas Brazauskas Briuselyje vykusiame susitikime su NATO generaliniu sekretoriumi George Robertsonu.

Susitikime antradienį buvo aptarta NATO plėtra, Lietuvos pasirodymo narysę NATO bei valstybės santykių su kaimynais klausimai.

Lietuvos premjeras taip pat pristatė naujosios vyriausybės programos pagrindinius uždavinius, ypač užsienio politikos srityje bei tęsiant ekonomikos reformas. A. Brazauskas pabrėžė narysę NATO veiksmų plano svarbą ir tai, kad Lietuva atlieka ginkluotųjų pajėgų struktūrų peržiūrą.

Susitikime daug dėmesio taip pat buvo skiriama Lietuvos ekonominės situacijos aptarimui. Premjeras NATO vadovą informavo apie pastangas gerinti ekonominę padėtį.

G. Robertson pabrėžė, kad Lietuva yra padariusi didelę pažangą siekdama narysę NATO. Jis taip pat pažymėjo, kad Lietuvai svarbu toliau tęsti gynybinių pajėgų bei privatizavimo ir ekonomines reformas. NATO generalinis sekretorius pastebėjo, kad Lietuva turi geras galimybes gauti pakvietimą stoti į NATO Prahoje 2002 metais, bei išreikšė pasitenkinimą didėjančia Lietuvos visuomenės parama narysę NATO.

Kaip žinoma, birželį viešosios nuomonės tyrimas parodė, jog Lietuvos sieki tapti NATO nare remia arba jam neprieštaruja beveik 64 proc. Lietuvos gyventojų.

NATO vadovas taip pat domėjosi Lietuvos ir Rusijos santykiais bei Lietuvos vykdoma politika Karaliaučiaus srities atžvilgiu.

Ministras pirmininkas A. Brazauskas pakvietė NATO generalinį sekretorių dar šiais metais apsilankyti Lietuvoje.

Lenkijos pasieniečiai pasiliks Punksko pasienio užkardoje

Punksko-Varšuva, liepos 25 d. (BNS) — Lietuvos pasienio apsaugos vyriausioji komendantūra atmeta Punksko gyventojų siūlymą perkelti į kitą vietą šio miestelio buvusiam sveikatingumo centre įsikūrusį pasienio užkardą.

Pasienyje su Lietuva esanti Punksko valstijos vadovams ir lietuviškoms organizacijoms atsiųstame pasieniečių atsakyme teigiama, kad siūloma užkarda nauja vieta yra plynume lauke, kur nėra jokių komunikacijų, todėl naujos pasieniečių būstinės statyba gali kainuoti apie 10 milijonų zlotų (10 mln. litų).

Prieš kelerius metus Punksko sveikatingumo punkte, kurio statybai buvo surinkta daug vietos gyventojų lėšų, įsikūrė pasieniečiai su šeimomis. Be to, punktiečiai, kurių dauguma yra lietuviai, nuogastauja, kad lenkų pasieniečių dalinys „atskies“ lietuvių.

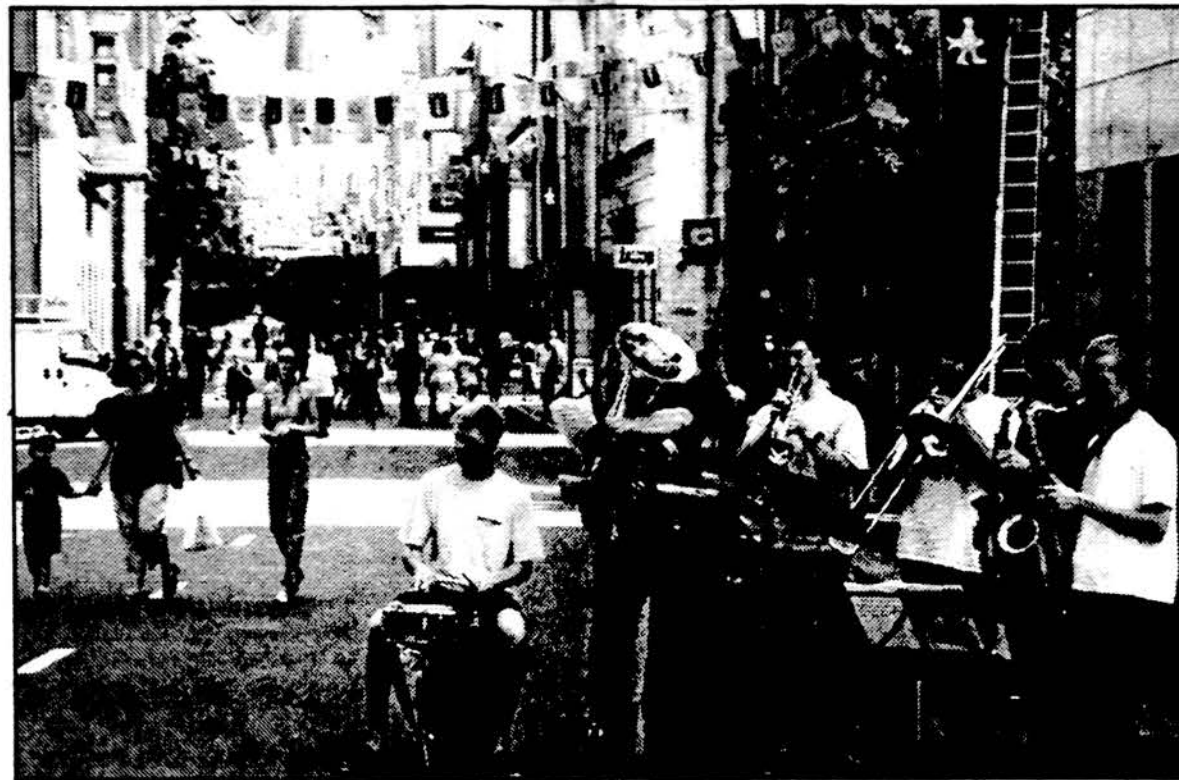
Išsienėjusiame konflikte neseniai buvo įsisiėbusi viltis, kad su pasieniečiais pavyks geruoju išspręsti užkardos iškelinimo klausimą. Prieš pusantro mėnesio Punkske buvo

Tačiau atsakymas, atėjęs iš Lenkijos pasienio apsaugos vyriausiojo komandanto generolo Marek Bienkowski, buvo neigiamas.

Kaip sakė Punksko viršaitis Vytautas Liškauskas, vietos lietuvių tebeturi viltį išspręsti konfliktą su pasieniečiais. „Kiek suprantu, pasieniečiai nori pasilikti Punkske ir jiems nepatinka mūsų siūloma vietovė, kuri yra tik už pusantro kilometro nuo miestelio, tačiau su tuo, jog užkarda liktų sveikatingumo centre, mes niekada nesusitarkysime“, pabrėžė viršaitis.

Strateginės investicijos į „Mažeikių naftą“ ir strateginių „Lietuvos dujų“ privatizavimas jau kaitina ir naujosios daugumos, pažymėtos „social“ ženklu, santykius. Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas paskelbė remti „Mažeikių naftos“ privatizavimo įstatymo pataisą, kurios atvertų kelią „Williams“ ir „Jukos“ sutarties įgyvendinimui. Tačiau premjeras Algirdas Brazauskas kol kas neskuba paskelbti vyriausybės nuostatos. (vž, Elta)

Generalinis prokuroras Antanas Klimavičius susirūpinęs, kad dėl mažinamų atlyginimų Lietuvos prokuraturai paliks labiausiai patyrę pareigūnai. A. Klimavičius teigimu, šiuo metu pagrindinė prokuratūros problema — išlaikyti specialistus, kai kietas darbo apmokėjimo sistema. Prokurorų atlyginimus reglamentuoja ne Valstybės tarnybos, o Poštikų, teisėjų ir kitų pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas. Pasak generalinio prokuroro, dabar vietinis prokuroro atlyginimas

Jūros šventei buvęs Klaipėdos meras, ukiu ministras ir laikinasis premjeras, dabar bedarbis Eugenijus Gentvilas iš savo miško padovanų Kaledų eglę. Siemėtinė 67-oji Jūros šventė rengiama su šūkiu „Jos laukime labiau nei Kaledų“, todėl šventės organizatoriai, prisimindami Kaledas, sumanė miesto centre įžiebti eglutę. E. Gentvilas miestui eglutę nukirto iš savo 11,5 hektaro miško, esančio Klaipėdos rajone, prie Plikių. Antradienį Kaledų seniūn apsiėmęs E. Gentvilas vaikštinėjo po mišką, ieškojo ir nupjovė šiam netradiciniam sumanymui tinkamą eglutę. Siemėtinėje Jūros šventėje mieste bus surengta per 100 jūrinės tematikos renginių. Planuojama, kad visą savaitę truksiančio Jūros šventės aplankys per pusę milijono lankytojų. Pagrindiniai šventės renginiai vyks centrinėje H. Manto, Tiltų gatvėse bei centrinės miesto aikštėse.

Nuotr.: Šventės metu žmonės linksmina gatvės muzikantai.

Juozas Baltiejaus (Elta) nuotr.

Socialliberalai abejoja „Lietuvos dujų“ privatizavimo planu

Vilnius, liepos 25 d. (BNS) — Įtakingi Naujosios sąjungos (socialliberalų) frakcijos veikėjai abejoja birželio pabaigoje pasiektu parlamentinių partijų susitarimu dėl bendrovės „Lietuvos dujos“ privatizavimo modelio.

Dar antradienį NS (socialliberalų) pranešime spaudai NS Informacinio centro vadovas Seimo narys Vytautas Kvietkauskas paneigė, kad socialliberalai prašė premjerui Algirdui Brazauskui raštą, siūlantį parduoti „Lietuvos dujų“ akcijas susivienijimui, ir patvirtino, jog NS laikysis partijų susitarimo dėl privatizavimo modelio.

Tačiau jau trečiadienį parlamentaras išreiškė visiškai kitokią nuomonę.

„Antradienį, atsiliepdamas į A. Brazauskos pareiškimą spaudos konferencijoje, skubotai išsakiau savo mintis dėl „Lietuvos dujų“ privatizavimo modelio, neįvertinęs NS frakcijos nuomonės, kuri birželio 11 dieną raštu buvo pateikta partijoms ir vyriausybei. Apgailestauju dėl įvykusio klaidos“, teigia V. Kvietkauskas. Jis sakė, jog ankstesnį savo pareiškimą padarė galvodamas, jog egzistuoja rastiškas parlamentinių partijų vadovų susitarimas dėl „Lietuvos dujų“ privatizavimo, kuris turėtų naikinti birželio 11 d. išreikštą NS frakcijos nuostata. Tačiau po to jo frakcijos kolegos paaiškino, kad taip nėra.

„Džentelmeniškai susitarimas egzistuoja dėl moterų, o toks svarbus dalykas kaip „Lietuvos dujų“ privatizavimas turi būti dokumentuotas“, sakė V. Kvietkauskas. Kaip žinoma, birželio 27 d. absoliučios daugumos Lietuvos parlamentinių partijų atstovai sutarė dėl bendrovės „Lietuvos dujos“ privatizavimo modelio — po privatizavimo valstybei turėtų likti 34 proc. šios įmonės akcijų, strateginiam Vakarų investuotojui bus pasiūlyta įsigyti 24 proc., o dujų tiekėjui — 24 proc. akcijų. Abu šių akcijų paketų pardavimo konkursai būtų

skelbiami vienu metu. Kam atiteks valdymo teisė po bendrovės privatizavimo, sprendžiu nauja išrinkta vadovybė.

Partijų vadovai minėtame pasitarime nepriėmė jokio dokumento, tačiau bendrą jų nuostata po susitikimo pristatė tuometinis laikinasis premjeras Eugenijus Gentvilas ir Lietuvos socialdemokratų partijos (LSDP) vadovas Algirdas Brazauskas. Socialliberalams prašė premjerui Algirdui Brazauskui raštą, siūlantį parduoti „Lietuvos dujų“ akcijas susivienijimui, ir patvirtino, jog NS laikysis partijų susitarimo dėl privatizavimo modelio.

Norą dalyvauti bendrovės privatizavime anksčiau yra pareiškusi Prancūzijos įmonė „Gaz de France“, Vokietijos įmonė „Ruhrgas“ ir RWE, Rusijos dujų susivienijimas „Gazprom“, Vakarų Lietuvos pramonės ir finansų korporacija ir kitos bendrovės.

Dabar valstybė valdo 92 proc. „Lietuvos dujų“ įmonės akcijų.

Vilniaus miesto meras Artūras Zuokas daro daugelį neatsakingų poelgių, kurie vėliau atsigrę prieš Vilniaus miesto gyventojus. Tokia išvada padarė Centro sąjungos Vilniaus skyriaus valdyba, apsvačiusi Vilniaus miesto tarybos veiklą. Centro sąjungos valdybos pirmininkas Algis Čaplikas sakė, jog centristai išskiria daug gerų A. Zuoko bruožų ir sveikintinų poelgių, kurie „dažniausiai sustoja pusiauakelėje“, tačiau kartu yra sunerimę dėl pastarųjų trijų mėnesių įvykių savivaldybėje. Anot A. Čapliko, neišbrūdusi iš esamų skolų, savivaldybė vėl pradėjo skolintis ir tai daro didelėmis sumomis. 40 mln. eurų atiteks specialiosios paskirties uždavimui akcinės bendrovės (SP UAB) „Vilniaus vandenys“ ir 120 mln. litų — SP UAB „Vilniaus šilumos tinklai“. Šie pinigai bus išleidžiami moderniems įrenginiams, o paskolas teks grąžinti paprastiesiems vartotojams.

Kryžių kalne antradienį buvo pastatytas japonų Taikos stulpas, simbolizuojantis Lietuvos ir Japonijos draugystę. Taikos stulpą pašventino Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. (R. Elta)

Seimo pirmininko Artūro Paulausko darbo vizitas Vašingtone prasidėjo krepšinio varžybomis ir pasiektą pergalę prieš JAV Kongreso komandą. Šias rungtynes surengęs Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Užackas pats dėl kojos traumos neįžaidė. Tačiau ambasadoriaus subūrta komanda, kurioje be A. Paulausko žaidė Lietuvos ambasados darbuotojai bei JAV studijuojantys lietuviai, pasiekė įtikinamą pergalę. JAV Kongreso narių komanda nugalėta santykiu 69:40. Kaip po varžybų „Amerikos balso“ radijo stotiai sakė A. Paulauskas, krepšinio aikštelėje iškovota pergalė yra gera įžanga dalykiniams susitikimams su JAV politikais, kurių svarbiausias tikslas — siekti jų palaikymo Lietuvos narysę NATO. (Elta)

Į Kauno transporto policiją pagalbos kreipėsi AB „Lietuvos geležinkeliai“ Jonavos kelių ruožo kelio meistras S. J. Meistro teigimu, jį sumušė bei apipiešė vienas kerštingai nusiteikęs, neseniai iš darbo atleistas pavaldinys. Teisėsaugininkai neatkino prielaidoms, kad traukinį „Ryga-Vilnius“ bandė nuversti kerštingai nusiteikęs, neseniai iš darbo atleisti geležinkelininkai. Garsioji liepos 6-osios diversija įvykdyta vos keli kilometrai nuo Jonavos kelio ruožo, jau Kauno kelio ruožo valdose. (KD, Elta)

Šiauliuose kartojasi Zoknių istorija: Šiaulių savivaldybė, dar neatsigavusi po milžiniškos pinigų kainavusios laisvosios ekonominės zonos kūrimo Zoknių oro uoste, istorijos, imasi naujo grandiozinio projekto. Specialistų teigimu, savivaldybės planai imti 51 mln. Lt paskolą miesto šilumos ūkiui modernizuoti neabejotinai atsigrę prieš paprastus vartotojus, o paskolas teks vėl grąžinti už jas garantavus valstybei. (LZ, Elta)

Nuo rugsėjo 1 d. Lietuvoje bus uždrausta prekiauti kodikiams ir vaikams iki 3 metų skirtu devėtu apatiniu trikotažu (iki 56 dydžio), nešiojama vaikiška avalynė bei naudotais minkštais žaislais. Šiuo draudimu siekiama apsaugoti vaikus nuo įvairių dvykų, apdorotų che-

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuters, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BelPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Ženeva. Jungtinės Valstijos, pasipriešindamos pasaulio nuomonei, trečiadienį atmetė tarptautinėmis pastangomis parengtą projektą 30 metų uždrausti bakteriologinį ginklą naudoti kaip karinio priemonę. Amerikiečiai sprendimą aiškino tuo, jog tokios priemonės bus neveiksmingos. Vašingtono atstovas ambasadorius Donald Mahley Ženevoje pareiškė, kad JAV negali paremti pasiūlymo, kuris buvo parengtas po beveik dešimtmetį trukusių tarptautinių ginčų. Derybiniam komitetui vadovaujantis Vengrijos ambasadorius Tibor Toth, pateikė projektą, kuriuo siekiama įgyvendinti 140 valstybių, 1972 m. pasirašiusių Konvenciją dėl bakteriologinio ir toksinio ginklų kūrimo, gamybos ir saugojimo uždraudimo bei jų sunaikinimo, siekį susitarti dėl priemonių, kaip iki šių metų pabaigos užtikrinti draudimo veiksmingumą. Skirtingai nuo kitų daugiašalių ginklų kontrolės susitarimų, bakteriologinio ginklo draudimo konvencija nenumato jokio mechanizmo, kaip užtikrinti jo laikymąsi. Nors JAV dar kartą patvirtino savo išpareigojimus kovoti su bakteriologinio ginklo plitimu, jų teigimu, projekte pateiktomis priemonėmis tikslų nepavyks pasiekti. Amerikos nuomone, patikrinimais neįmanoma užtikrinti kelio apgaulinėtų tokių ginklų norintoms gaminti valstybėms, tačiau galima atverti kelią pramoniniam šnipinėjimui.

Skopje. Makedonija trečiadienį pareikalavo, kad Vakarų valstybės pasmerktų etninis albanų sukilimus, nes šie sulaužė liepos 5 d. pasiektą susitarimą dėl ugnies nutraukimo. Kitu atveju Skopje laikys šias valstybes sukilėlių rėmėjomis. „Vyriausybė kreipiasi į NATO, Europos Sąjungos bei Europos Saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos atstovus, prašydama duoti trumpą ir aiškų atsakymą į vienintelį svarbų klausimą: Kas yra kaltas dėl ugnies nutraukimo sulaužymo? — sakė vyriausybės atstovas spaudai Antonio Milosovski. — Jeigu mes nesulauksime atsakymo, bus aišku, kad jie gina tuos, kurie puola demokratinę Makedoniją“. Makedonijos vyriausybė apkaltinus Vakarų tarpininkus remiant albanų sukilėlius, antradienį Skopje kilo riaušius, kurių metu tukstantai žmonių atakavo Vakarų valstybių ambasadas ir įstaigas, išlie-dami nevirtį ir pasipiktinimą.

Roma. Beveik 1,000 žmonių trečiadienį atėjo į jauno demonstranto, žuvusio per Genujoje vykusį Didžiojo aštuoneto viršūnių susitikimą, laidotuves. 23 metų Carlo Giuliani praėjusių penktadienį žuvo nuo kulgos per vienas didžiausių riaušių, vykusių šio viršūnių susitikimo metu. Dėl jo mirties buvo pateikti kaltinimai 21 metų karabinieriui (sukarintosios policijos pareigūnui), kuris įtarimas nušovęs demonstrantą. Karabinierius Mario Placanca antradienį išėjo iš ligoninės, kur gydėsi sužeidimus, kuriuos gavo, sėdėdamas policijos automobilį demonstracijos metu, prieš pat pasigristant mirtinam šūviui.

Canaveralo kyšulys, Florida. Vėlai antradienį Floridos Kennedy kosmoso centre, pavėlavęs vieną dieną dėl blogo oro nusileidimo daugkartinis erdvėlaivis „Atlantis“, kurio penki astronautai Tarptautinėje kosminėje stotyje (TKS) sumontavo naują 164 mln. JAV dolerių (656 mln. litų) vertės išorinį šluožą. 13 dienų trukusį užduotis buvo pratęsta ne tik dėl audrų — dar vieną dieną ją teko pratęsti dėl to, kad šluožas leido orą bei šaldymo skystį, ir astronautai užtruko jį remontuoti. TKS trijų narių igula į Žemę sugrįš kitą mėnesį, daugkartinis erdvėlaivis „Discovery“, kuris pakilimo aikštelėje jau rengiamas rugpjūčio 9-osios skrydžiui.

Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka, antradienį, lankydamsis nuo Černobylio avarijos nukentėjusiose Mogiliovo srities rajonuose, pareiškė esantį įsitikinęs savo pergalę rugpjūčio 9 d. vyksiančiuose prezidento rinkimuose. Jis pabrėžė, jog „nėra abejingas žmonių nuomonei, bet balsuoti už save neįkalbinės“. Kalbėdamas apie savo priešingus A. Lukašenka pabrėžė, kad jie į politiką atėjo tada, kai „primygoje jiems uodegas“. „Mes čiu-pome juos už žiaunų svarstant nuosavybės klausimus ir tuomet kontroliuoti, kaip pervedami profesinių sąjungų įnašai. Tuomet Gončarik (Vladimir Gončarik — galimas kandidatas į prezidentus, Baltarusijos profsąjungų federacijos vadovas) ir atėjo į politiką“, sakė A. Lukašenka. Po prezidento rinkimų „aš papasakosiu daug tiesos“ apie padėtį, kuri susiklostė laikotarpiu po Černobylio, pažadėjo A. Lukašenka.

Londonas. Anot neseniai išslaptintų Didžiosios Britanijos karališkųjų oro pajėgų (RAF) dokumentų, šeštojo dešimtmečio pabaigoje šioje valstybėje saugotos atominės bombos galėjo sprogti pačios. Vieno tokio sprogimo jėga būtų prilygusi 25 at Hirošimos numestoms bomboms. Tuomet RAF buvo apginkluotas tuzinu milžiniškų vandenilinių bombų, turėjusių kodinį „Violet Club“ vardą. Tose bombose nebuvo jokio apsauginio mechanizmo, leidusio nukentėjusiems jais kilius avarinei situacijai bombas nešančiam lėktuve. Kiekvienoje bomboje buvo net po 70 kg urano 35, galinčio sukelti 500 kilotonų jėgos sprogimą. Siekiant, kad nebūtų viršyta krizinė masė ir uranas nesusprogtų pats, kiekviena bomba buvo apgaubta 450 kg masės plieno šarvais. Pradžioje RAF saugodavo bombas atskiruose pastatuose, tačiau vėliau jos buvo saugojamos vos 1,8 m viena nuo kitos. Bombas taip pat buvo labai sudėtinga paruošti mušimui. Tikėtasi, jog RAF, reikalingi esant, sugebės pakelti į orą branduolinių ginklų ginkluotus bombonešius per 1,5 min, tačiau praktiškai bombų paruošimo procedūros pratęsavo šį laiką iki 20 min. Tokie grožio diški ginklai atsirado tik dėl tos priežasties, kad britų vyriausybė siekė neatsilikti nuo JAV ir Sovietų sąjungos ginklavimosi varžybose.

KALENDORIUS

Liepos 26 d.: Šv. Ona ir Joakimas, Marijos tėvai; Aurelijus, Daugintas, Egidijus, Gluosnis, Greitute.

Liepos 27 d.: Dangulė, Natalija, Pantaleonas, Sergejus, Svalia, Zintautas.

Sutrumpinimai: K — „Klaipėda“, KD — „Kauno diena“, LA — „Lietuvos aidas“, LR — „Lietuvos rytas“, LZ — „Lietuvos žinios“, R — „Respublika“.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

DARIAUS IR GIRĖNO
TRAGIŠKO ŽUVIMO
PRISIMINIMAS

Stepono Dariaus ir Stasio Girėno tragiškos 68 metų žuvimo sukakties prisiminimas vyko sekmadienį, liepos 15 d. Šv. Antano patalpose, Šv. Mišias užprašė Dariaus ir Girėno klubas. Šv. Mišias aukėjo ir atitinkamą pamokslą šiam prisiminimui pasakė klebonas kun. Alfonsas Babonas. Mišių metu gražiai giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Slizio.

Po šv. Mišių parapijiečiai, draugai ir svečiai pripildė parapijos salę kur vyko vaišės, minėjimas ir pabendravimas.

Prisiminimą suruošė Dariaus ir Girėno klubas. Dabartinės valdybos sudėtis — Leonas Petronis, pirmininkas, ir nariai Vitalis Šepeta, Algis Zabarackas ir Leonas Petronis sveikino visus atsilankiusius. Tai pat sveikino visus Detroito miesto 300 metų įkurimo sukakties progą. Pakvietė kun. Alfonsą Baboną sukalbėti maldą. L. Petronis pristatė Lietuvos Garbės konsulą Detroito Jurgį Jurgutį. Garbės konsului buvo įteikta dovanėlė.

Garbės konsulas Jurgis Jurgutis kalbėjo apie Darių ir Girėną žvelgdamas iš istorinės perspektyvos.

Buvo prisiminti tragiški įvykiai, kai 1933 m. liepos 15 d. kapitonas Stepas Darius ir leitenantas Stasys Girėnas didvyriškai skrido per Atlantą į Lietuvą, savo ir visuomenės lėšomis įsigytu lėktuvu „Lituanica“. Tą dieną išskrido iš New Yorko, o liepos 17 d. naktį lėktuvas nukrito miške ties Soldinu, Vokietijoje. Lėktuvas sudužo, o lakūnai žuvo, 650 kilometrų atstume nuo Kauno. Šie lakūnai nors žuvę, suteikė garbę Lietuvai. Jie buvo lietuviai, lakūnai ir norėjo daugiau atiduoti Lietuvai negu imti iš jos. Jis buvo penkių metų, kai jo tėvelis buvo perkeltas į Anykščius mokytojauti. J. Jurgutis su tėveliu nuvažiuojo pamatyti didžiausią Lietuvos akmenį Puntuką, kuriame buvo iškalta žuvusiųjų lakūnų veidai ir jų lėktuvas. Paprasčiausiu pakelti jį ant to didelio akmens. Nusivylė, kad tėvelis neišklaušė ir neįpildė jo prašymo. Kai užaugęs sugrįžo prie Puntuko pamatė kodel J. Jurgutis tėvelis nepakėlė jo ant akmens. Čia garbingas prisiminimas jų skrydžio ir garbinimas Lietuvai. Lietuva 1933 m. nedaug skyrėsi nuo dabarties. Dabartiniu laiku

visi turime pagálvoti kaip mes galime padėti Lietuvai. Publika šiltais plojimais atsiliepė į garbės konsulo J. Jurgutio dalyvavimą ir jo kalbą Dariaus ir Girėno 68 metų tragiško žuvimo sukaktį minint. Toliau garbės konsulas atsakė į publikos klausimus.

Dalyviai turėjo progą asmeniškai pasitarti su garbės konsulu J. Jurgutiu ir pasiteirauti apie Lietuvos reikalus.

Prisiminimą užbaigus, Dariaus ir Girėno klubo pirmininkas Leonas Petronis visų dalyvių vardu padėjo garbės konsului Jurgui Jurgutui už dalyvavimą ir kalbą. Padėkojo klebonui kun. Alfonsui Babonui už šv. Mišias, gražų pamokslą ir invocaciją, muz.

Stasiui Sliziui ir jo vadovaujamam chorui už gražų giedojimą Mišių metu, šeimininkams už skanių vaišių paruošimą, ir visiems dalyviams už gausų atsilankymą.

Dalyviai dar ilgiau pasiliko pabendrauti su draugais ir pažįstamais.

Radio valandelių programose taip pat buvo prisiminta Dariaus ir Girėno skrydžio ir žūtis sukaktis — „Amerikos lietuvių balso“ programoje sekmadienį, liepos 15 d. Programai vadovauja Kazys Godelis, o antradienį, liepos 17 d., „Lietuviškų melodijų“ programoje, kurios vedėjas yra Algis Zabarackas.

Regina Juškaitė-Švobienė

NEW YORK, NY

PO „ORVYDU SODYBA“
ŽVAGANTIS

Sekmadienį, po 10 val. Apiešimo parapijos bažnyčioje, Brooklyn, NY, šv. Mišių, kurias dabar per 6 savaites, vadovaudamas kun. Vytautas Pavlutas, o lakūnai žuvo, 650 kilometrų atstume nuo Kauno. Šie lakūnai nors žuvę, suteikė garbę Lietuvai. Jie buvo lietuviai, lakūnai ir norėjo daugiau atiduoti Lietuvai negu imti iš jos. Jis buvo penkių metų, kai jo tėvelis buvo perkeltas į Anykščius mokytojauti. J. Jurgutis su tėveliu nuvažiuojo pamatyti didžiausią Lietuvos akmenį Puntuką, kuriame buvo iškalta žuvusiųjų lakūnų veidai ir jų lėktuvas. Paprasčiausiu pakelti jį ant to didelio akmens. Nusivylė, kad tėvelis neišklaušė ir neįpildė jo prašymo. Kai užaugęs sugrįžo prie Puntuko pamatė kodel J. Jurgutis tėvelis nepakėlė jo ant akmens. Čia garbingas prisiminimas jų skrydžio ir garbinimas Lietuvai. Lietuva 1933 m. nedaug skyrėsi nuo dabarties. Dabartiniu laiku

Toje salėje, sekmadienį, liepos 8 d., atvykęs iš Lietuvos filmininkas Vytautas Landsbergis, LB NY apygardos pirmininkas dr. Giedrės Kumpikaitės pakviestas, parodė savo sudarytą vaizdą, apie

Lietuvos Dukterų draugijos Detroito skyrys š.m. balandžio 8 d. Dievo Apvaizdos kultūros centre suruošė vėlykinių gėrybių pardavimą, kurio vadovė buvo Zuzana Bubnelienė. Jos meniška sudėliotos gėlių puokštės puošė vėlykinių stalų ir visą svetainę. Prie renginio darbų prisidėjo visos būrys darbščių sesių. Sėkmingai praėjusia popietę džiaugiasi dalis valdybos narių. Iš kairės: nauja v-bos narė Izabelė Korsakienė, izdininke Dalia Navasaitienė, buv. pirmininke Irena Alantienė ir Dana Petronienė.

Kretingos rajone esančią „Orvydų sodybą“.

Prieš pradėdant vaizdą, tės rodymą, V. Landsbergis glaudai aptarė patį skulptorių Vilių Orvydą. Jis — vienuolis, pranciškonas. Buvęs geros širdies, mistikas, mylėjęs žmogų. Budamas vos 40-ties metų, ištiktas širdies smūgio, mirė. Jis norėjęs, kad jo ta „Sodyba“ būtų dvasinis centras. Tai esąs unikalus kultūros objektas, atkreipęs ir pasaulio dėmesį. Dabar „Sodyba“ tvarko Orvydų šeima. Tačiau, tas kultūros šedevras, megejiškai tvarkomas, laikui bėgant galės prarasti savo neįkainojamą vertę. Devyneri metai yra praėję nuo V. Orvydo mirties, kai tuo tarpu valdžia dar vis nesugebėjusi įvertinti jos reikšmės.

Vaizdą sukurė prieš žiūrovų akis atsiskleidė nuostabi V. Orvydo iš akmens ir medžio sukurta skulptūra ir jis pats besidarbuojantis prie jų. Jį patį ir jo darbus aptarinėjo dailininkai V. Vildziūnas, H. Šablevičius, filmininkas J. Mekas, jo motina, S. Jurtytė, OFM ir kiti.

Vaizdą sukurė peržiūrėti truko apie 1 val. laiko.

Kad tas itin vertingas ir unikalus objektas neišnyktų ir kad jį Lietuvos valdžia atkreiptų dėmesį, Seimo pirmininką Artūrą Paulauską ir, tuo laiku buvusį, premjerą Rolandą Paksą kreipėsi 24 Lietuvos menininkai. Tame kreipime buvo rašoma: „Tačiau išnykstantys paminklai, griuvantys medžių konstrukcijos ir megejiškas kišimasis, per tvarkant V. Orvydo paliktus meno šedevrus, leidžia manyti, kad jį šį procesą skubiai turėtų įsikišti Lietuvos valdžia ir rasti tinkamiausią būdą „Sodybai“ toliau egzistuoti“.

Prieš kurį laiką, tuo pačiu jautriu reikalu, prezidentui ir Lietuvos vyriausybei pareiškimą parašė ir New Yorke gyvenantis filmininkas Jonas Me-

kas. Tą pareiškimą, be kitų užsienio menininkų, pasirašė amerikietis kompozitorius Phillip Glass, J. Lennon našlė Yoko Ono ir „Fluxus“ judėjimo vaizdo instaliacijų menininkas Nam June Paik.

Prieš pradėjus vaizdą, rodyti buvo pasivažiinta. Besivažinėdami parapijos tarybos pirmininkas Vladas Sidas pranešė, kad salėje yra trys parapijiečiai, kurie tą savaitę šventė savo gimtadienius. Jie yra: LB NY apygardos pirmininkė dr. Giedrė Kumpikaitė, uolus parapijiečiai, Mišių metu aukų rinkėjas Kazys Butkus ir zakristijonas Remigijus Meškauskas. Pakėlus šampano taures jiems buvo sugiedota ilgiausiu, sveikliausiu, darbingeriu metū ir garsiai sušukta „Valio!“. P. Palys

ROCHESTER, NY

KUKLIAI, TRUMPAL,
BET IŠPŪDINGAI

Rochester, NY, lietuvių telkinys nepamiršo baisiojo Birželio.

Nebuvo oficialaus minėjimo salėje su prakalbomis ir vaišėmis. (Kartais tenka suabejoti, ar žmonės ateina pasiklausyti kalbų ar tik pasivažinėti). Šį kartą vienas praėjo kažkaip kitaip. Skautų — Ramutės, Linos ir Arūno (visi trys Rūtos ir Alekso Getių vaikai) ir bažnyčią įneštas vainikas, Birutės Čypienės solo giesmės, padidint vargonais muz. R. Obalui (ypatingai gražiai skambėjo: „Nulūdo kapais...“ ir „Kaip grįžtančius namo paukščius“). Jadvygės Regienės Mišių skaitiniai, atitinkamas pamokslas kun. Dominiko Mockevičiaus, lyg ir davė toną susikaupimui. Po Mišių šventoriuje prie kryžiaus padėtas vainikas. Visiems ratu sustojus ir susiėmus rankomis sukalbėta maldą ir sudainuota „Lietuva brangi“... Buvo ne tik matoma, bet lyg ir jaučiama, kad kiekvienas savaip susikaupė — susimąstė ir su liūdesiu visa tai pergyveno, prisimindami kankinius, tremtinius, badu mirusius, sukalbusius... Juk dabar Lietuvoje 1941 m. birželio 14 d. yra vadinama „Gedulo ir vilties“ diena. Ypač graudus ir liūdnas yra Birželio mėnuo sol. Birutei Čypienei. Jos sesuo mirė Sibire nuo sunkių miško darbų. Abu tėvai irgi Sibire praradę sveikatą ir grįžę į Lietuvą vargingai praleido paskutines savo gyvenimo dienas. Birutė su laukusi paguodos ir pagyrimų už gražų giedojimą pasakė: „Kol galesiu, tol giedosiu, nes negaliu pamiršti to baisiojo Birželio“. Taip, Birute, mes su tavim.

Kostas Mačiulis

KANADA

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis „Gintaras“ surengė

savo 45 metų sukaktuvinių koncertą — „Po malūno sparnais“. Programoje dalyvavo vyresnių ir jaunesnių studentų grupės, jaunių grupė vadovavo Nijolė Benotienė. Įvairius šokių atliko skirtingo amžiaus grupės. Akompanavo audronė Šarpytė. Ansamblio globėjai yra Rita ir Juozas Karasiejai. Programai vadovavo Viktorija Benotaitė. Programą stebėjo gausus būrys svečių.

Metiniame baltiečių susitikime su Kanados parlamentais Ottawoje meninę programą atliko Toronto kamerinis vienetas „Lyra“, vadovaujamas smuikininkės Audronės Šarpytės. Dalyvavo KLB Krašto valdybos ir baltiečių fed. pirm. A. Vaičiūnas, Toronto apylinkės pirm. D. Garbališkienė ir kiti apylinkių atstovai.

Motinos dienos paminėjimas įvyko Anapilio salėje, kur susirinko apie 150 dalyvių pagerbti motinas. Jaunų šeimų sekcijos atstovė J. Dzemonienė pasakė įžangos žodį ir deklaraciją. Scenoje pasirodė „Angeliukų“ choras, vadovaujamas D. Grigutienės. Akompanuojant J. Govėdai, choras padainavo keletą dainelių.

Los Angeles Juozo Daumanto šaulių kuopos metiniame susirinkime, Villa „Trakai“ šaulių būstinėje. Iš k.: kuopos vadovas g.n. Kazys Karuza, sekretorė vyr. ltn. Irena Ariene, šaulys Juozas Butkus. Nuotr. Aloyzas Cepulio

Septintoje Karaliaučiaus srities lietuvių kultūros šventėje, Gumbinėje vykusioje š. m. gegužės 26 d., gražiai pasirodė Loretos Makaraitės vadovaujamas Gastų „Berzėnėlis“. Nuotr. Sigito Šamborskio

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siūsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuofira. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiikiti kopiją.

Buvo padėklamuota ir dainavo duetas. Prel. P. Gaidai sukalbėjus maldą, visi buvo puikiai pavaišinti J. Girkienės paruoštomis vaišėmis. Dalyvavo daugiausia jaunos šeimos su mažaisiais.

Naujoje Toronto Prisikėlimo šventovėje, išsivijus vysk. Paulius Baltakis, OFM, septyniolikai jaunuolių suteikė Sutvirtinimo sakramentą. Ta proga pasakė prasmingą pamokslą lietuvių ir anglų kalba.

Primai ir Broniui Sapliams sūnus surengė 50 metų vedybinio gyvenimo jubiliejų. Dalyvavo apie šimtas svečių. Pažymėtina, kad abu Sapliai dalyvauja bendruomenės veikloje. Bronius kilęs iš Vilniaus krašto ir dalyvauja veikloje, surištoje su Vilniaus krašto reikalais. Taip pat yra Lietuvos fondo valdyboje ir Prisikėlimo parapijos valdyboje. Linkėtina dar daug metų darbuotis visuomenės darbuose.

Stasys Prakapas

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai. 4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL. Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL. 1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave. Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

MARIUS KATILIUS, M.D.

CHIRURGAS

Trūkio, tulžies pūslės, krūtys, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas, apsuptas San Diego lietuvių, priėmimo LB pirmininko Algio ir žmonos Vivos Bačanskų rezidencijoje.

SVEIKINIMAI AR IŠPĖJIMAS?

BRONIUS NAINYS

Turbūt nieko keista, kad, pradėjęs eiti pareigas, naujas ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas sulaukė ypatingesnio užsienio politikų dėmesio. Juk nedažnai pasitaiko, Europoje gal ir iš viso pirmas kartas, kad buvęs valstybės prezidentas iš pakankamos pensijos užtikrinto patogaus ir ramaus gyvenimo grįžtų į politinių audrų sukūrus žemesnės premjero pareigos. Taigi ir daug sunkesni ir pavojų pilni darbai, kuriuos jis ne kažką gali laimėti, bet daug pralaimėti. Tačiau mus visgi stebina toks išskirtinas atgarsis iš galingiausios pasaulio valstybės — Amerikos. Valstybių aukštiems vadovams pasikeitęs, atitinkamas pareigas einančių kitų valstybių pareigūnų sveikinimai — įprastas mandagumo ženklas. Prezidentai sveikina prezidentus, premjerai — premjerus, užsienio reikalų ministrai — savo kolegas, kiti — jų einamas pareigas atitinkančius asmenis. Įprastas ir sveikinimų turinys — mandagūs diplomatiški žodžiai. Kadangi JAV prezidentas George Bush yra kartu ir vyriausybės vadovas, jo sveikinimas Lietuvos premjerui diplomatiškai pagrįstas ir nieko nestebina. Tačiau, kas įtaigavo JAV Valstybės sekretorių, praktiškai — šio krašto užsienio reikalų ministrą Colin Powell siųsti sveikinimą Lietuvos premjerui? Ir tuojuo po to, kai jį buvo pasveikinęs pats JAV prezidentas. Juk Lietuvos užsienio politika priklauso tik prezidentui Valdui Adamkui ir Užsienio reikalų ministrui Antanui Valionui. Algirdas Brazauskas su šia sritimi neturi nieko bendra.

Atsakymo į šį klausimą turbūt reikia ieškoti abiejų sveikinimų turinuose. Jie — šiek tiek neįprasti, o Colin Powell — nuo įprastinio diplomatinio ir gerokai nukrypęs. Abu sveikinimai, pirmu sakiniu palinkėję sėkmės, antruoju jau eina prie „reikalo“, pradėdami NATO narysės siekių priminimu. George Bush pagiria Lietuvą už pritarimą visų naujų Europos demokratinių narysčių ir pažadus priimti atsakomybę. Colin Powell pasidžiaugia Algirdo Brazauskos stipriausiais pareiškimais NATO naudai ir nuolat didėjančiu Lietuvos žmonių noru valstybę į šią organizaciją įjungti. O paskutiniuose sakiniuose jau ryškina ir tikrąsias šių sveikinimų tikslas, kurio ne-

pasiant, NATO narysė Lietuvai gali ir sušlubuoti. Nors palyginti švelniais žodžiais, tačiau JAV prezidentas nedviprasmiškai tikisi, kad Algirdo Brazausko vadovaujama vyriausybė remis amerikiečių verslininkų investavimą į privatimą energijos sektorių. O Colin Powell, išreiškęs savo pasitenkinimą Amerikoje žinomoms plieno apdirbimo bendrovės „Penninox“ statoma gamykla Klaipėdoje, šalinimą biurokratinių kliūčių, jau beveik įsakmiai pataria įteisinti „Williams International“ „Jukos“ pasirašytą sutartį, kietai primindamas, kad nuo to, kaip Jūs (Brazausko vadovaujama Lietuvos vyriausybė) tvarkysite šią reikalą, priklausys amerikiečių investuotojų tolimesnis nusiteikimas ir Lietuvos tarptautinis įvaizdis. JAV Valstybės sekretorius net pats siūlo tą klausimą padėti išspręsti iš anksto sutartu abiem patogių laikų su Brazausku susitikus.

Tai jau aišku, kad šis Powell raštas Brazauskui yra šiek tiek daugiau negu tik paprastas sveikinimas, be abejo, iš anksto sutartas su prezidentu Bush kaip jo minčių papildymas. Tik ką šis galingiausios pasaulio valstybės didžiųjų vadovų ypatingas dėmesys mažyčiai ir jaunutei Lietuvos valstybei reiškia? Juk anksčiau tokio dėmesio iš tokių didelių vyrių Lietuva niekada nesulaukdavo.

Priežastys gali būti kelios. Pirmoji — JAV valdžios pareiga saugoti savo piliečių verslus kituose kraštuose. Prieš „Williams“ sutartį nusiteikusiems kairiesiems Lietuvoje atėjus į valdžią, lyg ir susidarė pavojus amerikiečių bendrovei būti išguitai greičiau negu ji pati norėtų ir būtų pasirengusi išeiti. Tačiau argi šis, palyginti — nedidelė, bendrovė gali būti tokia svarbi, kad net patį prezidentą priverstų imtis kokios nors tiesioginės veiklos? Reikalus galėjo tvarkyti ir žemesnio rango pareigūnas. Tad vien tik verslo apsaugos klausimas pagrindinio vaidmens čia tikrai nevaidina. Nelabai patikima ir Colin Powell minima Lietuvos įvaizdžio Amerikoje bei pasaulyje priežastis. Kodėl JAV valdžiai tas įvaizdis taip labai turėtų rūpėti? Taip pat koks gali būti reikalas „Williams“ verslo likimą risti su Lietuvos narysė NATO, ypač kai Amerikos valdžia verslą su politika maišyti skrupulingai ven-

Lietuvos karo akademijoje taikoma britų karinės atrankos sistema, kuri, pasak akademijos vadovų, pasiteisino. Prašymus studijuoti šioje aukštojoje mokykloje šiemet buvo padavę 599 jaunuoliai, iš jų — 84 merginos. Atrinkti 321 kandidatas. Iš šio skaičiaus liks 160 jaunuolių, 68, gerai išlaikę atrankos testus, bus priimti į personalo vadovybės specialybę, po 46 bus priimti į tarptautinių santykių ir transporto inžinerinės vadovybės specialybes.

ELTOS nuotr.

gia? Tačiau kažkas čia viską vertia kitaip. Mat šioje arenoje, kur vienas iš ypatingesnių veikėjų yra patyręs ir gerai išsimokinęs kagebistas — Rusijos prezidentas Putin, gali maišytis viskas: ir verslas, ir politika, ir dar nežinia kas, jeigu tik jis mato galimybę ką nors laimėti. Tokiu atveju čia minėtos abejotinos priežastys greitai gali virsti tikromis, Putin KGB žaidimą seniai išmoktomis taisyklėmis vykusi sužadus.

Prezidentas Bush savo sveikinime mini elektros energijos privatimą ir pageidauja paramos šiose varžybose panorusiems dalyvauti amerikiečiams investuotojams. Prisiminkime toki pat Putin pageidavimą, išreikštą kovo pabaigoje Maskvoje viešėjusiam Lietuvos prezidentui Adamkui. Ar Bush toks pat pareiškimas Brazauskui reiškia Rusijos-JAV varžybas dėl Lietuvos energijos kontrolės, ar tylus diplomatiškas patarimas neįsileisti į Lietuvą rusų? Tačiau Colin Powell kietokas patarimas Lietuvos premjerui pritarti „Williams“ „Jukos“ sutartiai jau suka į priešingą pusę, nes naftos versle siūlo JAV-Rusijos partnerystę. Tačiau vėl klausimas: kodėl tik su „Jukos“? JAV Valstybės sekretoriaus laiškas rašytas Brazauskui paskelbus apie kitos Rusijos bendrovės — TNK geresnį pasiūlymą, apie kurį Colin Powell irgi turėjo žinoti. Tai reikalą dar daugiau supainioja. Tad ko iš tikrųjų JAV aukščiausio vadovo iš Lietuvos ministro pirmininko nori? Pirmoji prielaida — jie nenori Maskvos įtaigaujamo rusų verslo Lietuvoje. Tai beveik

tikra. Antroji — jie siekia, kad bent šioje Baltijos valstybėje vyraujantys verslininkai būtų amerikiečiai. Trečioji — kur to nepavyks pasiekti, privatizavimas versloves dalintis ir su rusais, bet tik amerikiečių vadovybėje.

Jeigu tos prielaidos — bent kiek į tikrovę pusę, išeitų, kad savotišką Lietuvos atžvilgiu Vašingtonas keičia. O tai jau geras ženklas. Plačiau prasiveria ir NATO durys. Jos — prie Rusijos sienos, ir Lietuva — vakaruose. Atrodo, kad tai šūkė ir Algirdas Brazauskas. Jo atsakymais į sveikinimą Vašingtonas net viešai apsidžiaugė. Vadinasi — jis patenkintas. Naujo Lietuvos vyriausybės vadovo pirmieji žingsniai vakarų pasaulio kryptimi geri. Tik reikia jų daugiau ir neatsidėliojant. Lietuvos ministras pirmininkas turi skubiai priimti JAV Valstybės sekretoriaus pasiūlymus susitikti, nepaisant, kokios gaidos sušambėtų tarp jo kolegų bendradarbių bei partietų, nei kokios atskambėtų iš Maskvos. Šitaip JAV vado-

vams jį pasveikinus, tolimesni žaidimai su Rusija Lietuvai jau nieko gero nebeduos. Jeigu Vašingtonas būtų ir tik paprastas Maskvos varžovas Lietuvos verslui laimėti. Bet šiuo atveju per daug aišku, kad taip nėra. Sveikinimai yra kartu ir išpėjimas. Ir ko gero — paskutinis. Nes dar keturi žemesnių pareigūnų buvo atsiųsti anksčiau.

Tad pabaigai — tik tokia išvada. Jeigu šie mano samprotavimai bent apytikriai tikslūs, Lietuvos ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas stojis prieš didelę egzaminą. Spauskim nykštį, kad jis sėkmingai jį išlaikytų. Uždavins sunkus. Mažytė Lietuva prieš galutinę Ameriką. Bet Algirdo Brazausko pareigos — ir buvusios, ir dabartinės — aukštesnės. Be to, jis ir agi Colin Powell prilygsta. Taip pat abu pensininkai, taigi — patyrę valstybininkai. Sutartinai veikdami, turėtų sugebėti Putin pasodinti ant užpakalinės keptuvės. Tokiu atveju Lietuva tikrai daug laimėtų. Ir ilgai laikui.

VILNIAUS AIKŠTĖ VARŠUVOJE

Lenkijos sostinės aikštė Prachos rajone pavadinta Vilniaus vardu. Tokį sprendimą priėmė Varšuvos miesto tarybos deputatai. Visi vieningai balsavo už Vilniaus pavadinimą, nors buvo pasiūlymų aikštę pavadinti buvusio JAV prezidento Ronald Reagan vardu.

Kai kurie tarybos deputatai dvejojo, ar Lietuvos sostinės vardu tinka pavadinti aikštę, kurioje stovi paminklas sovietų armijos kariams — Varšu-

vos vadotojams. Pavadinti aikštę Vilniaus vardu pasiūlė laikraščio „Życie“ skaitytojai paskelbtame aikštės pavadinimo konkurse. Buvo pateikti net 39 pavadinimai, tačiau daugiausiai balsų surinko Lietuvos sostinė.

Šiuo metu aikštės prieigos statomas didžiulis prekybos centras, be to, per ją į Varšuvą veda beveik visi keliai iš Lietuvos. (BNS)

statytas 1918 metais, bet naujai remontuotas, gražiai suderintas europietiška architektūra su Orientu. Netoli miesto centro, prisiglaudęs prie senamiestio turgaus ir kažkokio ramaus parko. Parkas ir tebuvo vienintelė rami vieta, nes be gido ir čia pat prie viešbučio pasta- tomo autobuso negalėdavom išeiti į gatvę, kad mūsų neapspėtų gana įkyrių moterų, siulančių visokiausių menkniekių, būrų.

Tai, mes jau: Vietname. Jo vardą amerikiečiai labiau sieja su karo, o ne su krašto pavadinimu. Kas tai per kraštas? Jo istorija, galima sakyti, prasideda maždaug VIII amžiuje po Kr. sukurimu Hindu imperijos, vardu Champa, netoli Da Nang ir Hue miestų viduryje dabartinio Vietnamo. Šiurėje beveik tūkstantį metų vietnamiečius valdė kinai, kol 938 metais Ngo Quyen juos išvijo, ir įsteigė savo dinastiją, kuri tęsėsi iki XVIII amžiuje prasidėjusios prancūzų kolonizacijos. Kinus vėl iš naujo, ir jau galutinai, 1789 metais išvijo lauk kitas Vietnamo didvyris, Nguyen Hue. Pietinių vietnamiečių stumiam, Champos imperijos likučiai ilgainiui išnyko, maždaug XVII amžiuje.

Pietuose tuo tarpu Nguyen Anh, gavęs šiek tiek tokios pagalbos iš Prancūzijos, ten perėmė valdžią, vėliau užėmė Hanoi, ir taip pirmą kartą Vietnamo istorijoje kraštas buvo suvienytas, Šiaurės ir Pietų. Ironija yra ta, kad tai įvyko su prancūzų pagalba! Iš to galima su- prasti, kodėl Šiaurės ir Pietų Vietnamas yra kultu- rinio potūrio gana skirtingi. Gal todėl ir 1954 metais praveistas Vietnamo padalinimas į dvi dalis (17-oji ly- giagretė) bus geriau suprantamas.

DRAUGAS, 2001 m. liepos 26 d., ketvirtadienis

3

Danutė Bindokienė

Ne vien politika svarbu

Paskaičius populiariausius Lietuvos dienraščius, galima susidaryti įspūdį, kad mūsų tevyne grimzta nusikalstamuose, nevylyje, valdanciuju sluoksniu korupcijoje ir kitose negerovėse, kurios kasdien la- bai sąžiningai išskaičiuojamos — nuo A iki Z. Tad ir atsisto- jame prieš „neatmenamą mįslę“: ar iš tikrųjų Lietuvoje jau taip blogai, ar mūsų tauta yra girtuoklių, valkatų, suk- čių, keikiančių valdžią (kuria ji pati laisva valia išsirenka), tinginių ir elgetų šalis? O gal tai sistemingi, pagal kažkokį šešėliuotą planą, iškreiptame veidrodyje rodomas vaizdas, kad žmonės skęstų nevilties ir nepasitenkinimo klampy- nės, užuot patys griebęsi veiklos savo būkle pagerinti?

Žinoma, visuomet kyla klausimas: nuo ko pradėti, jei- gu valdžia nežada paramos, jeigu, kaip daugeliui atrodo, niekas nesirūpina eilinio piliečio padėtimi? O toji valdžia, nuolat besikeičianti, nespėjusi net apšilti savo kėdės, vis „iš naujo mėgina išrasti ratą“, nenorinti pripažinti, jog jis jau seniai išrastas, nes tuomet prieš jį valdžiusiai opozicinei partijai gali tekti koks pagyri- mo trupinėlis.

Ir nėra ko čia stebėtis, juk ir vyriausybėje, ir seime atsi- duria tie patys žmonės; tiek pat besistengiantys atrasti savo gyvenimo centrą, egzis- tencijos vairą, kuris juos nu- kreiptų reikiama kryptimi.

Kol kas tas išėjimas tur- būt panašus į užsienietį tu- ristą, išsukusį iš didžiojo kelio ties parašu, skelbiančiu, kad kažkur netoliese yra vadinama- sis „geografinis Europos centras“. Tačiau tai ir yra vie- pintelis tikras užrašas: at- sidūrus besisakojančių lauko kelių labirintuose, veltui ieškotum kažkokio tolimesnio nurodymo, rodyklės, parašo, ar kitokio ženklo. Belieka tik apsisukti, grįžti atgal ir, pa- siuntus keletą nemalonių epi- tetų (gaila, nežinia net kieno adresu), traukti Vilniaus link.

Ir ne vien toje vietoje. Lietuva labai šykščiai saugo savo gamtos, istorijos bei ki- tus lobius, kuriuos bet kuri šalis su pasididžiavimu pro- paguotų turistams — ypač užsieniečiams — ir mokėtų pasirūpinti, kad jų kišenės ge- rokai ištuštėtų, o prisiminimų apie malonias atostogas skry- nios papildėtų.

Tiesa, šiek tiek informaci- jos galima rasti internete, bet kiek žmonių turi asmeninius kompiuterius, kiek gali ta in-

formacija pasinaudoti? Reikia akivaizdesnių priemonių: lankstinukų, brošiūrėlių, lie- tuvių ir nelietuvių kalbomis. Juk net toks nuostabus etno- grafinis muziejus, kaip Rum- šišės, išsamesnės reklamos neturi, o kur kitos įdomios, patrauklios vietovės? Jų Lie- tuvoje gausu įvairių įvai- riųjų pomėgių žmonėms, ir suaugusiems, ir vaikams.

Keliauti Lietuvos keliais, ypač pagrindiniais, tikrai ma- lonu, nes jie modernūs, geri, įvairūs ženklai pritaikyti Va- karų Europos (iš dalies viso civilizauto pasaulio) standar- tams — nereikia nei lietuvių kalbos mokėti, kad suprastum simbolius ir galėtum pagal juos orientuotis. Periodiškai įruoštos keleiviams poilsio aikštelės, kurios nesiskiria nuo šiam krašte randamų. Daugelyje vietų prie mažes- nių kelių yra stalai ir suo- lelai pravažiuojantiems, bet per mažai viešbučių, nakvy- nės namų, paprasčiausių pa- togumų visur, kur susiburia poilsiautojai, atostogautojai. Trūksta ir kavinų, restoranų, parduotuvių. Vis tik prie įdo- mesnių vietovių jau įtaisyti dengti stendai su žemėlapiu, planu, istorijos nuotrupomis.

Jeigu būtų pasirūpinta tu- rizmo plėtra, netrukus prie didesnių kelių ar įdomesnių vietovių atsirastų „savieikli- nis verslas“, kai apylinkės žmonės pradėtų pardavinėti savo gaminius, įvairius dir- binius, suvenyrus. Amerikoje labai paplitęs „bed and break- fast“ verslas, kai gyventojai i savo namus priima turistus, suteikia jiems nakvynę ir pus- ryčius. Žinoma, tokios poilsio, ar nakvynės, vietos yra stro- pai tikrinamos, kad būtų švarios ir saugios. Be to, tu- rizmas suteiktų įvairaus dar- bo ir kitose srityse.

Jeigu valstybė neturi gali- mybių, lešų ar noro imtis puo- seliuti turizmą platesniu mas- tu, tai kodėl to negali pa- taryti privati iniciatyva? Te- reikia žengti teigiama krypti, mi ir neišsigąsti pirmųjų sun- kumų. Juk pavyzdžių ir dabar Lietuvoje netrūksta (tarp jų net galime priskaituoti Grūto parką). Jeigu lietuviai tikrai nori pagerinti savo gyvenimą, neturi laukti paramos iš už- sienio ar savo valdžios. „Be- laukdamas krikšto moties mąrkinių, plikas paliksi“, sa- ko mūsų liaudis. Jau pakan- kamai ilgai tų „mąrkinių“ mūsų tautiečiai laukė, laikas patiems pradėti auginti linus, verpti, austi ir siūti...

(B.d.)

VARTAI Į INDOKINIJA

Nr. 10 ALEKSAS VITKUS

Dabar vaikus siunčiame į mo- kyklas, be jokios suaugusių priežiūros. Materializmas išstūmė meilę, nes mes jau sekame Vakarų pavyzdžiu. Jauni žmonės eina į barus, o ne į šventyklas. Ar tai bus mūsų XXI amžiaus Tailandas?

Beigdamas dar noriu akcentuoti supažindinti ir su naujausia Tailando istorija. Iki 1932 metų Siamas bu- vo absoliuti monarchija, kada nekruvinas perversmas privertė karalių duoti tautai konstituciją. Po II pasaui- linio karo japonų okupacijos Tailandą kurį laiką tęsėsi neramumai. Vietnamo karo metu Tailandas rėmė Ameriką, ir leido pas save įrengti Amerikos aviacijos bazes. Po Vietnamo karo tūkstantčiai vietnamiečių ir Kambodijos pabėgėlių sunkiai spaudė Tailando ekono- miją. Šiuo metu Tailandas ministras pirmininkas yra gana nepopuliarus Thaksin Shinawatra, įsivėjęs į kaž- kokio urvo prie Kanchanaburi, dar iš II pasaulinio ka- ro, bok tai rasti milijardinis aukso turtus.

Kitą rytą atsiveikiname su i Amerika grįžtantiai- siais, o 12 likusių išskridome į Vietnamą. Atsiveikin- damas mūsų gidas Sam mums palinkėjo: „Tebūna Buddha netoli jūsų, tesaugo jis jūsų kelionėse ir te- skleidžia jums laimės jūsų takuose“.

Po neilgo skrydžio Hanoi oro uoste mus pasitiko jau- nas, energingas, greitai kalbantis, tik šimet baigęs

universiteto turizmo skyrių, kitaip sakant naujai „iš- keptas“, gidas, vardu Nghia, save mums pasilęs va- dinti „Dragon“. Taip, jis labai greitai kalbėjo, ir, nors turėjo neblogą anglišką žodyną, savo akcentu mus dažnai pribloškė išsijojusius, židurčius į vienas kitą, lyg ir klausiančius: „Ką jis čia pasakė?“ Mūsų ragina- mas, per kartu praleistą savaitę jis sulėtėjo, net iš- moko ištarti ir gerai atskirti amerikietiška „17“ nuo „70“. O tas kažkodėl jam ilgai nesisekė. Kai jis kalbėjo apie „Museum of Literature“ (toks tikrai yra), mes speliuojome, kad tai „Museum of Liberation“. Kažkurio šventykloje jam beaiškinant ceremonijas, man pasigir- do jo dažnai kartojamas „insa boni“. Pagalvojau, ir prie ko čia Sabonis? Pasirodė, kad jis kalbėjo apie smilkalų aukas — „Incense burning“. Pasitaikė su juo ir dau- giau juoką sukelusių situacijų. Prieina jis vieną kartą prie vienos mūsų giliai susimąstiusios, bet šakutės nebejudinančios, pietaujančios ponios ir klausia: „Ar you finish-ed?“ Taip nukandęs paskutines dvi raides „ed“ jis gavo ir netikėtą atsakymą „Of course not, I am Irish“. Vėliau Dragon pasisakė, kad anglų kalbos jį mokė Kanados prancūzė. Pagalvojau, kad gal dėl to jis turėjo anglišką ištartimo problemą.

Dar važiuojant į viešbutį, pastebėjau, kad čia va- žiuojama dešine kelio puse, ne taip kaip Tailandė, bet kaip įprasta Europoje ir Amerikoje. Taigi, pagaliau mes esame Vietname, kuris ir buvo mūsų dviejų pa- riminis kelionės tikslas, nes čia dar niekada nesame buvę. Hanoi yra Vietnamo sostinė. Čia keliom naktim apsiostojome Galaxy viešbutyje. Viešbutis gana senas,

PAMINĖTA ZENTOS STROLIENĖS 50 METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Liepos 8 dieną Lemonte, Pa-
laimintojo J. Matulaičio lietu-
vių katalikų misijos bažnyčio-
je, šventomis Mišiomis buvo
paminėta liūdna dainininkės
Zentos Strolienės 50 metų
mirties sukaktis.

Zenta Grubaitė-Strolienė gi-
mė 1902 m. Panevėžio apskri-
tyje. Pirmojo pasaulinio karo
audrų ji buvo nublokštą į Ru-
siją — Saratovo guberniją,
kur prasidėjo jos kelias į sce-
ną. Pajutusi meilę dainai ir
1921 m. grįžusi į Lietuvą, ji
įstojo į Klaipėdos konservato-
riją. Kadangi stipendijas gau-
davo tik orkestrinio skyriaus
mokiniai, tai Zentai teko dai-
navimo mokslus derinti su te-
lefonistės darbu. Susipažinusi
su tos pačios konservatorijos
smuiko klasės mokiniu Juozu
Strolia, ji netrukus sukūrė
šeimą. Tačiau ramus gyveni-
mas truko tik dešimtmetį.
Prasidėjus Antram pasauli-
niam karui, ji su vyru ir vai-
kais pasitraukė į Vokietiją,
kur jai teko patirti daug var-
go. Tačiau ji stengėsi nepa-
lužti, buvo aktyviai įsitrauku-
si į lietuvišką veiklą. Uchtėje
turėjo savo muzikos studiją.
Nebuvo lietuvių tautinės ar
religinės šventės, kurioje ji
nebūtų giedojusi ar dainavusi.
Koncertuose visada su pasi-

didžiumu dėvėjo lietuviškus
tautinius drabužius. Mirė
1951 m. liepos 10 d. Schoenin-
gene, Vokietijoje, vėžio ligos
pikirsta.

Gražu, kad jos vaikai ir vai-
kačiai pagerbė Zentos Stro-
lienės atminimą. Mišių metu
vargonavo ir smuikavo jos sū-
nūs — Faustas ir Herkulis,
kontrabosu griežė anukas To-
mas, giedojo jo brolis Povilas.
Be tradicinių giesmių skam-
bėjo A. Stradellos „Pieta Sig-
nore“, kurią ne kartą buvo gie-
dojusi Zenta Strolienė, taip
pat Juozo Strolis giesmė
„Parveski, Viešpatie“. Mirties
sukaktuvių paminėjimo inicia-
torius buvo Faustas Strolia,
turintis gausią ir muzikalią
šeimą — keturis sūnus ir de-
vynis anokus, kurie visi daly-
vavo šventose Mišiose. Šiuo
vaikiečių pulku Zenta Strolie-
nė tikrai galėtų didžiuotis. Po
Mišių sekusių vaišių metu
dainininkės atminimą žodžiu
pagerbė ir savo prisiminimais
pasidalino Stasė Petersonienė.
Anot jos, Zenta Strolienė buvo
ne tik muzikė, bet ir gyvenimo
menininkė. Būdama didelės
dvasinės stiprybės, ji mirtį pa-
sitiko kaip viešnią. Jos anksti
nutrukęs gyvenimas — tai dar
viena karo auka.

Danutė Petrauskaitė

Dainininkės Zentos Strolienės 50 metų mirties paminėjime gražiai veli-
nė prisiminusi Stasė Petersonienė su velionės sūnumis muz. Faustu ir
smuikininku Herkuliu Stroliomis.

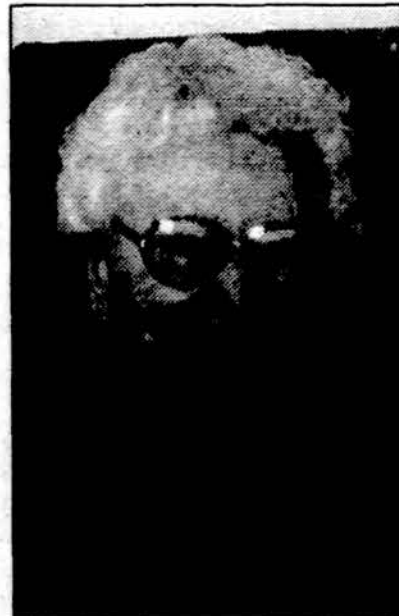
SESELĖ FELICE JUSIUS, OSF — 1918-2001

Sesėlė Felice Jucius, OSF,
gimė Čikagoje, 1918 m. vasa-
rio 8. Ji mirė 2001, birželio 26,
Pittsburgh, PA, eidama 83-
čius metus. Jos tėveliai buvo
Feliksas ir Stela Loll Jucius.
Jos šeima gyveno Brighton
Parke, Čikagoje, kai 1934 m.
rugsėjo 14 d. įstojo į Dievo Ap-
vaizdos seserų pranciškiečių
kongregaciją. Ji buvo Šv. Ka-
zimiero seserų vienuolių Ma-
ria gimnazijos auklėtinė.

Sesėlė Felice tarnavo Dievui
ir žmonėms kaip vienuolė 67
metus. Jos pirmieji mokytoja-
vimo metai buvo paauguti vy-
resnio amžiaus mokiniams
šiuose miestuose: Cleveland,
OH, Elizabeth, NJ, Mahanoy
City, PA, Detroit, MI, DuBois,
PA ir Esplene, PA. Ji mokė
studentus šiose gimnazijose:
Canevin High School Pitts-
burgh, PA. Šv. Trejybės gim-
nazijoje Hartford, CT, ir devy-
nerius metus Šv. Pranciškaus
akademijoje, Whitehall, PA,
kur ji buvo ir šios mokyk-
los vedėja nuo 1968-1973.
1973-tais metais ji tapo vie-
nuolyno viešųjų reikalų direk-
tore ir darbavosi šiose parei-
gose iki 1993-jų, kol ji ausirgo
ir nebegalėjo dirbti raštinėje.
Nepaisant to, Sesėlė dalinosi
su kitais savo žiniomis, savo
ryšių priemonėmis ir savo
magnetine asmenybe.

Sesėlė Felice pasižymėjo va-
dovavimu būdama direktore
Dievo Apvaizdos seserų pran-

ciškiečių rėmėjų Čikagoje. Sa-
bina Ručaitė-Henson yra da-
bartinė šios organizacijos
pirmininkė. 1973-tais metais
Sesėlė buvo vienuolyno vi-
suomeninių reikalų direktorė
ir dėjo milžiniškas pastangas
išlaikyti šią organizaciją gyvą
ir augančią. Jai reikėdavo ke-
liauti į Čikagą bent du kartus
per metus palaikyti ryšius

Ses. Felice Jucius, OSF

su šia grupe, ją ugdyti ir
plėsti, bei talkinti metiniame
lešų telkime Dievo Apvaizdos
seserims pranciškietėms Pitts-
burgh, PA.

1985-tais Sesėlė Felice kar-
tu su keliomis moterimis, bai-
gusiomis Šv. Pranciškaus

Dainininkės Zentos Strolienės 50 metų mirties prisiminimo šv. Mišiose vargonavo sūnus Faustas, giedojo vai-
kaitis Povilas, smuikavo sūnus Herkulis ir kontrabosu griežė vaikaitis Tomas.

A+ A IRENA T. KAUNAITĖ TAMOŠAITIENĖ

Po sunkios ir ilgios ligos
Viešpats pasišaukė Ireną Ta-
mošaitienę pas save, praretin-
damas ir taip jau nelabai gau-
sias Los Angeles lietuvių eiles.
Irena gimė 1931 metais
kovo mėnesio 28-tą dieną, dr.
Lizdoriaus ir Reginos Kaunų
šeimoje, Vilkaviškyje. Pasi-
traukė į Vokietiją apsigyveno
Freiburg in Breisgau. Ji Frei-
burge lankė ir baigė Prancūzų
karinės valdžios gimnaziją.
Prasidėjus emigracijai visa
šeima išvyko į Australiją. Ten
apsigyveno Melbourne, studi-
javo Melbourne universitete ir
išgijo Bachelor of Arts laipsnį.

Australijoje ištekojo už Vy-
tauto Tamošaičio ir kartu
išemigravo į Los Angeles, Ka-
liforniją. Čia Irena ir toliau
tęsė studijas, išgydama Mas-
ter of Arts laipsnį vokiečių
kalboje ir literatūroje. Jau
buvo pradėjusi rengti dokto-
ratą iš lingvistikos, bet gimus
sūnui Algiiui pradėta darba

reikėjo atidėti.

Irena mėgo ir domėjosi įvai-
riomis meno rūšimis. Prieš
maždaug trisdešimt metų ak-
tyviai reikėsi rengiant folk-
lorinę lietuvių parodą Los An-
geles County Museum. 1976
metais, minint M. K. Čiur-
lionio gimimo 100 metų su-
kaktį, Comara galerijoje, jai
su vyru Vytautu prisiėmusi visą
finansinę naštą, surengė Čiur-
lionio reprodukcijų, viso apie
40 ar 60, parodą. Paroda
turėjo didelį pasisekimą ir ga-
lerija prašė ją pratęsti, įdant
galėtų padengti bent dalį iš-
laidų galerijos nuomai, rė-
mams ir t.t. reprodukcijas pa-
davinėjo, ir gan sėkmingai.
Tuoj pat atsirado ir konkuren-
cija. Vienas losangelietis lietu-
vių veikėjas, turėdamas Čiur-
lionio reprodukcijų, pradėjo
jas irgi parduoti.

Mirus generolo Raštikio
žmonai, jos dukterys atvyko iš
Lietuvos į laidotuves. Čia jo-
mis rūpinosi Irena ir Vytautas.

MOKSLINĖ KONFERENCIJA VYSK. M. VALANČIAUS JUBILIEJUI

„Vyskupas Motiejus Va-
lančius ir jo laikmetis“ — taip
pavadinta mokslinė konferen-
cija dvi dienas — gegužės 24
ir 25 — vyko Vilniuje, Lietu-
vos istorijos instituto salėje.

Įžangos žodžiu konferenciją
pradėjo Lietuvių katalikų
mokslo akademijos preziden-
tas, daktaras, vyskupas Jonas
Boruta. Be Lietuvos mokslo
įstaigų, aukštųjų mokyklų
mokslininkų, pranešimus kon-
ferencijai parengė ir jų kole-
gos iš Gardino J. Kupalos uni-
versiteto (Baltarusija) ir Bal-
stogės arkivyskupijos kunigų
seminarijos (Lenkija).

Konferencijoje aptarta vys-
kupo Motiejaus Valančiaus as-
menybė, jo politinės nuosta-
tos, literatūrinis palikimas,
santykiai su kitais žymiais
amžininkais; sociologiniu as-
pektu įvertintos jo „Blaivybės
gromatos“. Nagrinėti ir ben-
dresnio pobūdžio vyskupo Mo-
tiejaus Valančiaus laikų Kata-
likų Bažnyčios veiklos, poli-
tikos ir kultūros klausimai.
Vytauto Didžiojo universiteto
profesorius Egidijus Aleksan-
dravičius vadovavo diskusijai
„Kodėl Rusijai nesisekė Kaune
devyniolikame amžiuje?“.

Minint Didžiojo Ganytojo ju-
biliejų 2001-ieji paskelbti
žemaičių vyskupo Motiejaus
Valančiaus metais. Vyskupo
gimimo 200 metų sukaktis
skirti renginiai vyksta Lietu-
vos vyskupijose, muziejuose,
kitose kultūros ir mokslo įstaigose. Klaipėdos universiteto
teatras pastatė vaidinimą

**ses. M. Berenice
Petrauskaitė, osf**

DRAUGAS, 2001 m. liepos 26 d., ketvirtadienis

5

A. † A.

JOHN EDWARD ZYLIUS

Mirė 2001 m. liepos 16 d., sulaukęs 82 metų. Gyveno
Riverdale, IL, ir Lakeland, FL. Gimė Čikagoje, IL.

Nuliūdę liko: žmona Bertha Zylius-Zawak, dukros Ruth
su vyru Joseph Neil, Janice su vyru Mike Myers-Drumm,
anūkai Joel, Jason ir Amanda.

A.a. John Edward buvo II Pasaulinio karo veteranas,
priklausė I.B.E.W. # 134 unijai.

Velionis bus pašarvotas penktadienį, liepos 27 d. nuo 3
v.p.p. iki 8 v.v. Brady-Gill laidojimo namuose, 2929 W. 87
St. Evergreen Park, IL. laidotuvės įvyks šeštadienį, liepos
28 d. Iš Brady Gill laidojimo namų 9 v.r. a.a. John Edward
bus atlydėtas į Švč. Mergeles Marijos Gimimo bažnyčią,
kurioje 9:30 v.r. bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už
jo sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero
lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiausiai kviečiame draugus ir pažįstamus
dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, dukros, anūkai.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A. † A.

VYTENIUI ANDRIUI PETRUŠIUI

mirus, žmonai AUDRONEI, jų vaikams, giminėms ir
artimiesiems reiškia gilią užuojautą

dr. Alvydas Koncė

dr. Vitas ir Dalia Aleknos

A. † A.

STELLAI ir AUGUSTUI PAŠKONIAMS

mirus, seserį ir svainę JADVYGĄ VANAGIENĘ su
šeima, dukterėčias SEVERINĄ JUŠKIENĘ ir DAIVĄ
PANARIENĘ su šeimomis giliai užjaučiame ir
dalinamės skausmu.

Dana ir Vilijus Baziai

Irena ir Petras Kazlauskai

Bronė ir Albertas Kremeriai

Vilija ir Vytautas Marchartai

Roma ir Viktoras Masčiai

Elena Švažienė

Emilija Valančienė

„DRAUGAS“ lietuvių švėtyrų ir sargų!

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGA“.

„DRAUGA“ atmintinkime savo testamentu.

From Chicago we offer daily service to Vilnius
with a hassle free connection through our
Copenhagen Airport. And when returning, you
can enjoy same day travel via Copenhagen back
to Chicago.

Find out just how easy we can make your
next trip to Vilnius. And remember, when you
travel with SAS, you can earn mileage credit
with United's Mileage Plus® or SAS
EuroBonus™ frequent flyer program.

For information on special fares and
schedules contact your Travel Agent or SAS at
800-221-2350. Or visit us at
www.scandinavian.net

It's Scandinavian

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Kun. Kazimieras J. Ambrašas, SJ, neseniai iš Montrealio perkeltas į Čikagą, dalyvaus Lietuvių studijų ir poilsio savaitėje Dainavoje rugpjūčio 19-26 d. Kun. K. Ambrašas rūpinasi ne vien sielovada – jis yra puikus žurnalistas, geras kalbėtojas, daug keliavęs po pasaulį. Bus malonu jį matyti šioje savaitėje, kurią rengia Lietuvių fronto bičiuliai.

Populiariausios operų arijos bus atliekamos rugpjūčio 1d., trečiadienį, 8 val.v. Ravinia festivalyje. Dainininkams, atliekantiems G. Verdi ir G. Puccini kūrinius, pritaris Ravinia festivalio orkestras. Informacija tel. 847-266-5100 arba internete www.ravinia.org

Ona Strimaitis iš Putnam, CT, nepamiršusi grąžinti „Draugo“ pokylio laimėjimų bilietėlių, mus parėmė ir 40 dol. auka. Ačiū už dosnią paramą.

Lietuviai, turintys kompiuterius, visame pasaulyje gali klausytis Clevelando lietuvių radijo programos „Tėvynės garsai“ kiekvieną sekmadienį nuo 8 val.r. iki 10 val.r. per internetą www.thecityradio.com/wjcu

Šakiečių klubo gegužinė vyks liepos 29 d., sekmadienį, 12 val. Šaulių namuose, 2417 W. 43 Str. Bus skanaus lietuviško maisto, veiks baras, gros Kosto Ramanausko orkestras, veiks „Jaimės šulinys“. Visus atsilankyti kviečia valdyba.

Lietuvoje pradėjo veikti naujas informacijos tinklas, nagrinėjantis elektros gamybos ir perdavimo problemas. Gal kas norės prisidėti savo patarimais ir nuomonėmis? Tinklo pašto adresas www.elektroklubas.lt

Sophie Dameika iš Rockford, IL, prie gražintos „Draugo“ pokylio laimėjimų knygelės dar pridėjo 50 dol. „Draugo“ išlaikymui. Tariaime ačiū už dosnumą ir linkime sėkmės laimėjimų traukime.

JAV ambasadorius Lietuvai John Tefft rugpjūčio 13 d., pirmadienį, 12:30 val.p.p. lankysis Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago) dalyvaus susitikime su Amerikos lietuvių organizacijų atstovais ir lietuviškąja visuomene, aptars pagrindines lietuvių problemas bei supažindins su JAV politikos gairėmis Lietuvoje. Norintys dalyvauti šiame JAV Valskybės departamento ir Balzeko lietuvių kultūros muziejaus surengtame susitikime, prašome registruotis tel. 773-582-6500 iki rugpjūčio 10 d.

Donatas Januta, gyvenantis Oakland, CA, atsiųsindamas už rudeninės „Draugo“ šventės laimėjimų knygelę, mums aukoja 100 dol. Dėkojame už dosnumą ir linkime sėkmės laimėjimų traukime.

Pasaulio lietuvių centro gegužinėje (iš kairės): Marytė Ruzgienė, Salutė Undraitienė, Bronė Nainienė, Stasė Simokaitienė. Agutė Tiškuvienė. Vytauto Jasinevičiaus nuotr.

Pirmajame akordeonisto Raimondo Sviackevičiaus koncerte Čikagoje, Jaunimo centre, liepos 27 d., penktadienį, 7:30 val.v. skambės lengvoji muzika. Mašinos bus saugojamos. Sekmadienį, liepos 29 d., Raimondas gros Cicero Šv. Antano lietuvių parapijos salėje po 9 val.r. lietuvišką šv. Mišių. Tą patį sekmadienį 5 val.v. Pal. J. Matulaicio misijos koplyčioje, Lemonte, PLC, skambės Raimondo atliekama klasikinė, bažnytinė muzika. Kviečiame visuomenę atsilankyti į neabejotinai talentingo, jauno daugelio tarptautinių konkursų laureato, prizinininko, akordeono muzikos atlikėjo koncertus, kuriuos rengia JAV LB Kultūros taryba ir Meno mokyklėlė. Savo atsilankymu jus paremsite ir Valdo rūmų Lietuvoje atkūrimą.

„Židinio“ pamaldos su šv. Mišiomis ruošiamos šeštadienį, rugpjūčio 4 d., 4 val.p.p. Tėvų jėzuitų koplyčioje prie Jaunimo centro Čikagoje. Pamaldų tema – „Šv. M. Marija, gimusi žemeje, pakelta į dangų“. Atneškime Jai žydinčių gėlių.

Čikagos tautininkai rengia tradicinę vasaros išvyką į gamtą – gegužinę š. m. liepos 29 d., sekmadienį, Ateitininkų namuose, Lemonte. Bus pateikti šilti pietūs, čiurlens atgaivos šaltinėlis, veiks ir „Jaimėjimų šulinėlis“. Muzikės Stasės Jagminienės liaudiškos muzikos kapela „Tėviškė“ gros, dainuos, maloniai gaus lietuviškus jausmus. Visus atvykti ir atsisveikinti senų šlamantių ažuolų pavėsyje kviečia rengėjai.

Skelbimai

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinama nuosimėjimais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road, Tel. (773) 847-7747.**

American Travel Service agentūra bus uždaryta penktadienį, liepos 27 d., nuo 1 v.p.p. ir visą dieną šeštadienį, liepos 28 d. Pirmadienį agentūra veiks naujoje vietoje **Balzeko muziejuje, 6500 S. Pulaski, Chicago, IL 60629. II aukštas, tel. 773-581-1200.**

27 centai skambinant į Lietuvą, 5,5 cent JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaitavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į **TRANSPONT** atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. **Tel. 708-386-0556. TRANSPONT – patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!**

Dailininkas Vilius Slavinskas prie savo darbo.

DAILININKO V. SLAVINSKO PARODOS ATIDARYMAS

Lietuvos dailininkų meno parodos Čikagoje dabar jau jokia naujiena – jų atidarymų Čikagoje ar netoliese esančiame Lemonte susilaukiama gana daug. Apsukresnieji čia pasistengia ne kartą, o dažniau pasirodyti.

Pirmą kartą Čikagoje ir Amerikoje netrukus prisistatys žinomas Kauno dailininkas Vilius Slavinskas. Jo tapybos darbų (akrilika, aliejus ir akvarel, parodos atidarymas įvyks liepos 27 d. (penktadienį) 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus meno galerijoje, 6500 S. Pulaski Rd., Čikagos pietinėje dalyje.

Dailininkas V. Slavinskas meno pasaulyje toli gražu nėra naujokas. Jis jau spėjo surengti daugiau negu 70 asmeninių tapybos darbų parodų ir dalyvauti aštuoniasdešimtyje grupinių parodų.

Šis aktyvus dailininkas yra gimęs Kaune 1943 m. Ten baigęs S. Nėries vid. mokyklą, mokėsi Kauno Dailės mokykloje, o vėliau studijavo Lietuvos Dailės akademijos Kauno skyriuje, kur baigė interjero ir įrenginių specialybės mokslus.

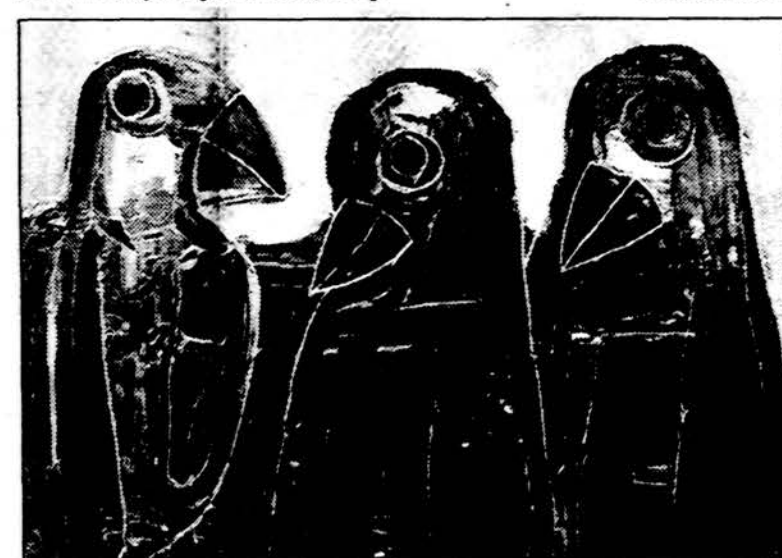
Reikia pažymėti, kad dailininkas V. Slavinskas yra plačiai išsijungęs ir į visuomeninę veiklą.

Jis yra Lietuvos dailininkų

sąjungos, Kauno dailininkų klubo „Meno sparnai“, Lietuvos akvarelininkų klubo „Agu 12“ narys. Vadovauja Kauno architektų ir dailininkų klubui „Sfinksas“ nuo pat jo įsikūrimo – 1994 metų. Beje, šis klubas kasmet rengia didžiulės meno parodas, skirtas Lietuvos Nepriklausomybės dienai – Vasario 16-ajai paminėti.

Dailininkas Slavinskas yra vedęs, jo žmona Gražina. Turi dukrą ir sūnų, kurie su šeimomis šiuo metu gyvena Cicero, prie Čikagos. Čia laikinai vieši ir pats dailininkas.

Neseniai teko apsilankyti jo bute ir išvysti jo darbus, tarp

Dailininko V. Slavinsko tapybos darbas.

ŽANETOS REIKALAI – DABAR

Kaip jau rašiau birželio mėn., suaukoti pinigai, 49,775 dol., buvo persiųsti į „Healing the Children“ banko sąskaitą, kaip buvo susitarta, kadangi Žaneta turėjo gydytis Michigano valstijoje. Taip pat buvo atsiusti skolinti pinigai, 49,966 dol., iš Lietuvos. Atlikome, kas iš mūsų buvo reikalaujama. Kadangi labai daug žmonių atvėrė savo širdis ir kišenes, mes, Lithuanian Mercy Lift nariai, esame įsitikinę, kad reikia pateikti išsamią informaciją, gautą per tą laiką. Informacija buvo siusta ne tik man, bet ir Gražinai bei Vytautui Kamančams, kurie verčia laiškus iš abiejų kalbų, o taip pat Helen Salant ir projekto koordinatorei.

Susidarė komplikacijų. Žanetos buvo labai griežtai paprašyta, kad atliktų jai išvardintus tyrimus, net dantų gydymą, nes viskas turėjo būti tiksliai atlikta prieš atvykstant tolimesniai gydymui. Buvo taip pat būtina visiškai užbaigti ketvirtą chemoterapijos kursą. Nei vienas iš trijų ankstesniųjų kursų nebuvo užbaigtas iki galo, visada nutraukdavo, nes pasijausdavo geriau. Kai Žanetai pasidarydavo blogiau, ji grįždavo atgal į Katovicę (Lenkija) gydytis iš naujo. Be to, per klaidą į Michigan ligoninę atsiųsti kito žmogaus testų rezultatai sudarė dar daugiau problemų. (Dėl kalbos nemokėjimo visko gali atsitikti.)

Motina panorejo atvežti sa-

vo dukrą į JAV ir užbaigti terapiją Michigano ligoninėje. Kai gydymas yra labai sudėtingas, po nuolatinio nutraukinėjimo ir neuzbaigimo iki galo kiekvieną kartą būklė gali pablogėti ir ypač atsiranda neatsparumas vaistams.

Laiske, rašytame Žanetos motinos, sakoma, kad duklė pasilieka gydytis Lenkijoje. Žanetai rastas donoras Vokietijoje. Nors jis nėra labai geras, bet, neturėdamas kitos išeities, turbut pasirinks šį donorą. Vien tik už donoro paruošimą reikės mokėti 25,000 DEM (Vokietijos markių). Motina su Žaneta į Lenkiją išvyko visai be pinigų, nes visi skolinti iš draugų pinigai buvo persiųsti Amerikos klinikai. Ji klausia: „Ar profesoriaus parašytas laiškas, kiek visa tai kainuos, Jums tiktų?“

Ne sykį prof. Holoviecki rašiau ir prašiau sąskaitos. Pinigus iš Michigan prašiau grąžinti į mūsų – LML – banko sąskaitą. Kai gausime sąskaitą iš Lenkijos, kiek ir kam reikia mokėti, pinigai bus pervesti, kur jie priklausys. Jau praėjo 20 dienų nuo Žanetos motinos laiško, o mūsų prašymas neišpildytas.

Kai nesuskaiciuojamos valandos praleistos prie šio projekto, kad būtų išgelbėta mirštantį jauna ligonė, toks nepareigingumas iš anos pusės sunkiai pateisinamas.

Pagalio liepos 24 d. profesorius išsiuntė dar vieną laišką. Rytą ryto ryto nian pasikambino angliskai kalbanti jo

kurių tikrai yra dėmesio vertos kūrybos. Paveikslai savo pobūdžiu yra įvairūs – nuo tradicinės tapybos iki modernizmo atspalvių turinčių kūrinių. Taigi parodoje pamatysime gerokai skirtingų darbų, pritaikytų įvairių žmonių skoniui. Čia norisi išduoti vieną paslaptį ir pažymėti, kad kūrinių kainos yra gana prieinamos ir mažiau turtingų taučiečių kišenėms.

O ką apie savo kūrybą kalba pats dailininkas? Štai, jo žodžiai: „Kūrybinio darbo pradžioje tapytus peizažus ir natūrmortus, vaizduojančius nuostabų gamtos ir būties grožį, ne pernelyg nutolstant nuo realios jų išraiškos, vis dažniau keičia įvairiapusiškesniu pasirinkto objekto interpretavimu ir abstraktavimu. Nesuvaržyto mąstymo ir galimų sprendimų laisvę stengiuosi suderinti su profesionalia technine raiška. Bandydamas suvokti supancio pasaulio paslaptį ir kurdamas asmenines patirties viziją, pasitikiu žiūrovo sugebėjimu savitai pratesti kūrybinį procesą savo mintyse...“

Čia reikia pasakyti, kad dailininkas V. Slavinskas savo parodas yra surengęs šiuose užsienio kraštuose: Norvegijoje, Švedijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje ir Kanadoje. Dabar jo darbus galės išvysti ir JAV meno mėgėjai. Visur šio kūrėjo darbas buvo rodomas nemažas dėmesys, tikimasi, jog panašiai bus ir Čikagoje.

Ed. Šulaitis

TARP MŪSŲ KALBANT

TURISTŲ VILIOJIMO PRIEMONĖS

Prieš porą metų Čikagoje surengtas „Karvių paradas“ (Cow parade) sulaukė pelnyto pasisekimo. 1999 metų vasarą šaligatviose ir aikštėse parodavo įvairiais raštais ir spalvomis išmargintos dirbtinės (plastikinės) karvės. Raguotos karvės domino vietinius, o dar daugiau atvykusius turistus.

Miestas (valdžia) paskatintas pasisekimo, griebsi naujo sumanymo – ping-pong (stalo teniso) žaidimo. 2000 m. vasarą vidaus patalpose ir atvira ore buvo pristatyta ping-pongo stalų. Tačiau ping-pongas, reikėtų pasakyti, pralaimėjo prieš raguotus sutvėrimus. Balto kamuoliuko „daužymas“, deja, nesulaukė tikėto dėmesio.

Nepaisant nepasisekimo, miesto kultūrinis reikalų departamentas nutarė dar kartą pasiekti. Šių metų pavasarį prasidėjo „Suite Home Chicago“ projekto įgyvendinimas. Gegužės mėnesio 23 d. Michigan Avenue šaligatviose pasirodė pirmieji iš stiklo pluošto pagaminti baldai, TV aparatai ir t.t.

Reikia pasakyti, kad 1999 metų „Karvių paradas“ turėjo šio tokio ryšio su kadaise Čikagoje veikusiomis gyvulių skerdyklomis. O šių metų „Suite Home Chicago“ turi bendro su ankstesniu Čikagoje klestėjusia baldų gamyba ir mieste veikusia didžiule baldų prekyba (American Furniture Mart).

„Suite Home Chicago“ eksponatų svorio vidurkis yra 384 svarai. Taigi, galima sakyti, nėra pavojaus neteisėtam eksponatų nusavinimui.

1999 m. kelios karvės nukeliavo nežinomais keliais, keilioms karvėms buvo nulaudyti ragai. Šiame nieko pikto neatsitiko, išskyrus įvykį prie Field muziejaus, kuomet kažin koks niekadejas nusuko sofoje pasodinto berniuko (skulptūros) galvą. Šis piktadaris netrukus buvo išaiškintas, suimtas ir atitinkamai nubaustas.

Šiais metais daugiau kaip 600 miesto dailininkų parodė norą dalyvauti „Public Art“ vadinamame užsimejime. Tačiau ne visų pasiūlymai atitiko nustatytus reikalavimus. Eksponatų gamybą (pagal dailininkų nurodymus) atliko viena Čikagoje veikianti plastikinių ir kitų panašių medžiagų gamykla.

Anadien, vaikštinėjant Michigan Avenue, teko sutikti ir pasikalbėti su pora iš Lietuvos atvykusių turistų. Jie nebe pirmą kartą lankosi Čikagoje ir jiems yra gana gerai pažįstamas Amerikos lietuvių gyvenimas.

Svečiai klustelėjo ar šioje baldų baldelių parodoje nedalyvauja Amerikos lietuviai? Galvos gulditi negalima, tačiau atrodo, jog niekas iš mū-

siškių nepanorėjo pasireikšti šiemetinėje „Public Art“ parodoje. Lietuvių „žiūrovų“ tai netruksta. Va, prieš porą savaitių Michigan Avenue žiūrėjo ir fotografavo iš Šiaulių miesto atvykusios „Ro-ko-ko“ grupės dainininkai.

Renginy, pavadintas „Suite Home Chicago“, pasibaigs š. m. spalio 18 d. Rodiniai (eksponatai) bus išparduoti, o pajamos paskirstytos labdaros reikalingams. Čikagos miestas džiaugėsi „Karvių parado“ pelningumu. Tais metais turistinio antplūdžio dėka miestas gavo 200 milijonų dolerių papildomų pajamų. Labdarai teko 3,5 milijono dolerių.

Tuo tarpu nežinomi tolimesnieji Čikagos miesto sumanymai bei užsimejimai. Kol kas neskelbiama, kokias priemones numatoma panaudoti ateinančiais metais, turistų ir neturistų viliojimui.

Petras Petrutis

(Naudotasi vietos žiniasklaida ir miesto oficialiais leidiniais)

Tai Bridgeporto apylinkėje gyvenančio Zhou Brothers „Life as Dance“ kūrinys. P. Petručio nuotr.

Vienas iš daugelio šių metų „Public Art“ rodinių. P. Petručio nuotr.

Šioje vietoje praiviai mėgsta prisesti ir pailsėti. P. Petručio nuotr.